

TRẦN THỊ TỔ OANH

MODULE TH

37

**NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG
VỀ TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG
GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP
Ở TRƯỜNG TIỂU HỌC**

A. GIỚI THIỆU TỔNG QUAN

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp (HĐGDNGLL) là một phần quan trọng của chương trình giáo dục tiểu học. HĐGDNGLL là cách thức quan trọng gắn kết các hoạt động dạy học, giữa các môn học, giữa học và hành, giữa nhà trường và xã hội. Vì vậy việc hiểu nội dung và các phương thức tổ chức HĐGDNGLL giữ một vị trí quan trọng trong quá trình đào tạo và bồi dưỡng giáo viên (GV).

Module này sẽ làm rõ mục tiêu, yêu cầu, quan điểm khi xây dựng và tổ chức HĐGDNGLL, tầm quan trọng của HĐGDNGLL. Module cũng giúp học viên có cách nhìn khái quát về tình hình tổ chức HĐGDNGLL ở tiểu học hiện nay.

Module giúp học viên biết cách tổ chức, quản lý và đánh giá hiệu quả HĐGDNGLL, biết cách thiết lập các mối quan hệ giữa các yếu tố trong hoạt động, biết xác định và tạo lập các điều kiện cần có đảm bảo thực hiện thành công HĐGDNGLL trong lớp và trong trường tiểu học.

Học viên biết được vị trí và nhiệm vụ của các thành viên nhà trường trong quá trình tổ chức HĐGDNGLL, mối quan hệ phụ thuộc và mức độ độc lập của từng thành viên và tổ chức trong nhà trường (ban giám hiệu, GV, hội phụ huynh học sinh (HS), Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh...) và ngoài nhà trường.

Module gồm các hoạt động sau:

1. Tìm hiểu những vấn đề cơ bản của HĐGDNGLL.
2. Tìm hiểu tình hình tổ chức HĐGDNGLL ở tiểu học hiện nay.
3. Tìm hiểu các yêu cầu khi tổ chức HĐGDNGLL.

B. MỤC TIÊU

- Hiểu rõ về mục tiêu, nguyên tắc, yêu cầu, tầm quan trọng của HĐGDNGLL ở tiểu học.
- Biết được tình hình tổ chức HĐGDNGLL ở tiểu học hiện nay.
- Biết cách tổ chức hiệu quả HĐGDNGLL.

C. NỘI DUNG

Hoạt động 1: Tìm hiểu những vấn đề cơ bản của hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở tiểu học

1. NHIỆM VỤ

Bạn đã tổ chức HĐGDNGLL cho HS, đã đọc những tài liệu về HĐGDNGLL, hãy nhớ lại và viết ra những suy nghĩ, hiểu biết của mình về:

– **Khái niệm HĐGDNGLL:**

– **Mối quan hệ giữa HĐGDNGLL với dạy học các môn học trên lớp:**

– **Mục tiêu của HĐGDNGLL:**

- **Tầm quan trọng của HĐGDNGLL:**

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

a) Quan niệm về hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở cấp Tiểu học

Hoạt động giáo dục được quy định cụ thể trong Điều lệ trường tiểu học ban hành kèm theo Thông tư số 41/2010/TT-BGDĐT ngày 30 tháng 12 năm 2010 của Bộ Giáo dục và Đào tạo, tại Điều 29 đã chỉ rõ: “Hoạt động giáo dục bao gồm hoạt động trên lớp và hoạt động ngoài giờ lên lớp nhằm rèn luyện đạo đức, phát triển năng lực, bồi dưỡng năng khiếu, giúp đỡ HS yếu kém phù hợp đặc điểm tâm lí, sinh lí lứa tuổi HS tiểu học. Hoạt động giáo dục trong lớp được tiến hành thông qua việc dạy học các

môn học bắt buộc và tự chọn trong Chương trình giáo dục phổ thông cấp Tiểu học do Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành. HĐGDNGLL bao gồm hoạt động ngoại khoá, hoạt động vui chơi, thể dục thể thao, tham quan du lịch, giao lưu văn hoá; hoạt động bảo vệ môi trường; lao động công ích và các hoạt động xã hội khác”.

Theo Chương trình giáo dục phổ thông, HĐGDNGLL, ban hành kèm theo Quyết định số 16/2006/QĐ-BGDĐT ngày 05 tháng 5 năm 2006 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, là những hoạt động giáo dục được tổ chức ngoài giờ học các môn văn hoá, là một chương trình thống nhất hữu cơ với hoạt động dạy học, tạo điều kiện gắn lí thuyết với thực hành, thống nhất giữa nhận thức và hành động, góp phần quan trọng vào sự hình thành và phát triển nhân cách toàn diện của HS trong giai đoạn hiện nay.

HĐGDNGLL tạo cơ hội cho HS được tham gia vào đời sống cộng đồng, bước đầu vận dụng những kiến thức đã học vào trong cuộc sống thực tiễn, được thực hành, trải nghiệm trong các tình huống của cuộc sống, bước đầu phát triển ở HS các kĩ năng sống cần thiết, phù hợp với lứa tuổi. Yếu tố chính của HĐGDNGLL là thời gian thực hiện diễn ra ngoài khoảng quy định của Chương trình.

HĐGDNGLL bao gồm hoạt động ngoại khoá, hoạt động vui chơi, thể dục thể thao, tham quan du lịch, giao lưu văn hoá; hoạt động bảo vệ môi trường; lao động công ích và các hoạt động xã hội khác.

Cùng với dạy học ở trên lớp, HĐGDNGLL là một bộ phận rất quan trọng và vô cùng cần thiết trong toàn bộ quá trình dạy học – giáo dục ở nhà trường phổ thông nói chung và của trường tiểu học nói riêng. Hai bộ phận này gắn bó, hỗ trợ với nhau trong quá trình giáo dục. Hiện nay, HĐGDNGLL được quy định 4 tiết/1 tháng và được hướng dẫn thực hiện về nội dung theo kế hoạch từ Bộ Giáo dục và Đào tạo, sở giáo dục và đào tạo và phòng giáo dục và đào tạo.

Có cách gọi HĐGDNGLL như hoạt động ngoại khoá (Extracurricular Activities). Hoạt động ngoài giờ lên lớp (After School Activities) là các hoạt động sau giờ học chính khoá, thường theo năng khiếu, sở thích, tự chọn: ca, múa, nhạc, kịch, thể thao... và có thể thuộc hay không thuộc nội dung môn học.

Hoạt động ngoại khoá chính là hoạt động học tập nằm ngoài chương trình chính khoá, gọi là ngoại khoá. Ngoại khoá là các hoạt động xã hội,

tham gia các câu lạc bộ, các dự án với các nội dung đa dạng, phong phú, chủ yếu hình thành kĩ năng sống trong các lĩnh vực khác nhau cho HS.

Nếu theo tiêu chí địa điểm thì có hoạt động giáo dục trong trường và ngoài trường, ngoài trời (Outdoor Activities). Hoạt động ngoài trời có thể là hoạt động ngoại khoá, có thể là hoạt động chính khoá. Đó là những hoạt động trực tiếp với tự nhiên để thưởng thức thiên nhiên, giảm căng thẳng, học cách vượt qua những khó khăn trở ngại, thúc đẩy việc hình thành nhân cách và các mối quan hệ xã hội, hình thành mối quan hệ thân thiết với tự nhiên.

HĐGDNGLL là chương trình có thời gian bắt buộc cho mọi đối tượng HS (quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo) và có nội dung tự chọn (tự chọn với HS, với nhà trường và với cả địa phương). Hoạt động khi được nhà trường chọn chung cho mọi đối tượng HS thì với HS của trường đó là bắt buộc. Nhà trường có thể chọn những hoạt động phù hợp với điều kiện GV, cơ sở vật chất, đặc điểm văn hoá vùng miền. HS có thể chọn nhiều hoạt động nhưng ở các thời điểm khác nhau, mang tính cá thể hoá cao.

Do đặc thù của HĐGDNGLL nên trong quá trình thực hiện chương trình, có thể vận dụng một cách linh hoạt các nội dung và hình thức hoạt động theo vùng miền và đối tượng HS, với điều kiện, hoàn cảnh của nhà trường, địa phương. Có như vậy, hoạt động của HS mới gắn được với thực tiễn cuộc sống và HĐGDNGLL mới mang lại hiệu quả giáo dục thiết thực.

b) Mục tiêu của hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở cấp Tiểu học

- Tạo cơ hội cho HS được tham gia vào đời sống cộng đồng, bước đầu vận dụng những kiến thức đã học vào trong cuộc sống thực tiễn.
- Tạo cơ hội cho HS được thực hành, trải nghiệm, được rèn luyện những kĩ năng sống thực trong các tình huống của cuộc sống thực, bước đầu phát triển ở HS các kĩ năng sống cần thiết cho các lĩnh vực của cuộc sống hàng ngày, phù hợp với lứa tuổi.
- Phát triển năng khiếu của HS trong một số lĩnh vực nghệ thuật, thể thao, phát triển tình cảm đạo đức của con người với con người và thế giới xung quanh, giáo dục một lối sống lành mạnh, tiết kiệm, chia sẻ, tự chủ, có văn hoá.
- Rèn luyện kĩ năng: HĐGDNGLL là sự tiếp nối các hoạt động dạy – học, là con đường gắn liền với thực tiễn, tạo nên sự thống nhất giữa nhận thức và hành động của HS.

- Về kiến thức:
 - + Góp phần củng cố, mở rộng và khắc sâu kiến thức đã được học trong giờ học các môn văn hoá;
 - + Nâng cao hiểu biết về các lĩnh vực của đời sống xã hội, về những giá trị truyền thống của dân tộc; tiếp thu những giá trị tốt đẹp của nhân loại và của thời đại;
 - + Hiểu được một số quyền trong Công ước Liên hợp quốc về Quyền trẻ em.
- Về kĩ năng:
 - + Có các kĩ năng cơ bản theo mục tiêu giáo dục của cấp học, góp phần hình thành những năng lực chủ yếu như: năng lực tự hoàn thiện, năng lực thích ứng, năng lực hợp tác, năng lực giao tiếp, ứng xử...
 - + Có lối sống phù hợp với các giá trị xã hội.
- Về thái độ:
 - + Có ý thức trách nhiệm đối với bản thân, gia đình và xã hội; có ý thức lựa chọn nghề nghiệp trong tương lai;
 - + Có hứng thú và nhu cầu tham gia các hoạt động chung;
 - + Có tình cảm đạo đức trong sáng, biết trân trọng cái tốt, cái đẹp;
 - + Tích cực, chủ động và linh hoạt trong các hoạt động tập thể.

c) Tầm quan trọng của hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở cấp Tiểu học

Luật Giáo dục năm 2005 đã xác định: Mục tiêu của giáo dục phổ thông là giúp HS phát triển toàn diện về đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ và các kĩ năng cơ bản; phát triển năng lực cá nhân, tính năng động và sáng tạo; hình thành nhân cách con người Việt Nam xã hội chủ nghĩa; xây dựng tư cách và trách nhiệm công dân; chuẩn bị cho HS tiếp tục học lên hoặc đi vào cuộc sống lao động, tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Như vậy, mục tiêu của giáo dục phổ thông chủ yếu là trang bị những năng lực cần thiết cho HS, đặc biệt là năng lực hành động, năng lực thực tiễn. Phương pháp giáo dục phổ thông cũng đã được đổi mới theo hướng “phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo của HS; phù hợp với đặc điểm của từng lớp học, môn học; bồi dưỡng phương pháp tự học, khả năng làm việc theo nhóm; rèn luyện kĩ năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn; tác động đến tình cảm, đem lại niềm vui, hứng thú học tập cho học sinh” (Luật Giáo dục).

HĐGDNGLL rất quan trọng, vì:

- Là nơi thể nghiệm, vận dụng và củng cố tri thức.
- Là cơ hội để HS tự bộc lộ nhân cách toàn vẹn, từ đó tự khẳng định vị trí của mình.
- Là môi trường nuôi dưỡng và phát triển tính chủ thể cho HS: chủ động, tích cực, độc lập và sáng tạo.
- Là dịp tốt để thu hút cả ba lực lượng giáo dục cùng tham gia giáo dục.

HĐGDNGLL mang tính chất linh hoạt, có tính mở, khác với các môn học văn hoá phải chịu sự chi phối chặt chẽ về thời điểm, thời lượng, tài liệu học tập, về quy mô tổ chức dạy học, về nội dung dạy học. HĐGDNGLL có thể tổ chức vào những thời điểm khác nhau trong năm học, với thời lượng thời gian linh hoạt từ vài chục phút cho đến hàng tháng. HĐGDNGLL có thể tổ chức theo những quy mô khác nhau như theo nhóm, theo lớp, theo khối lớp hoặc theo trường, liên trường, liên quận, thành phố hoặc toàn quốc. HĐGDNGLL có thể tổ chức theo các hình thức đa dạng khác nhau như chiến dịch, hội chợ, tham quan, dã ngoại, hội diễn văn nghệ... có thể sử dụng tư liệu từ nhiều nguồn khác nhau như từ sách báo, từ mạng internet... có nội dung hoạt động khác nhau.

HĐGDNGLL có nội dung mang tính tích hợp cao của các môn học, nhiều lĩnh vực khoa học và đời sống thực tiễn. Vì thế nội dung giáo dục của HĐGDNGLL gắn gũi với cuộc sống hơn, thiết thực hơn, giúp các em có cơ hội nhìn cuộc sống từ các góc độ khác nhau, đáp ứng nhu cầu của các em, có cơ hội lĩnh hội và ứng dụng các nội dung giáo dục vào trong thực tiễn cuộc sống.

HĐGDNGLL giúp các em phát triển các kĩ năng, thái độ và hành vi tích cực, phát triển năng lực thích ứng rất cần thiết cho con người trong xã hội hiện đại. Các em được thể hiện, được bộc lộ, tự khẳng định bản thân, được giao lưu, học hỏi bạn bè. Các em được phát triển những kĩ năng sống, những phẩm chất tích cực, những giá trị tốt đẹp như: tinh thần đồng đội, khả năng hợp tác, tinh thần trách nhiệm, lòng nhân ái, tư duy phê phán.

HĐGDNGLL còn tạo điều kiện để HS được tham gia, được hội nhập vào cuộc sống thực tiễn của địa phương, của cộng đồng, của đất nước hay khu vực mình sinh sống. HĐGDNGLL tạo ra hứng thú, lòng nhiệt tình, sự quan tâm của HS với các hoạt động mang tính cộng đồng.

Các hình thức đa dạng của HGDNGLL giúp cho việc chuyển tải các nội dung giáo dục tới HS một cách nhẹ nhàng, hấp dẫn. HGDNGLL không bị bó hẹp về thời gian, về không gian, quy mô tổ chức... như hoạt động dạy học các môn văn hoá nên có những lợi thế riêng trong việc chuyển tải nội dung giáo dục đến HS. Nhờ các hình thức hoạt động đa dạng, phong phú, việc giáo dục HS được thực hiện một cách tự nhiên, sinh động, không gò bó và khô cứng, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lí cũng như nhu cầu, nguyện vọng của HS. Trong quá trình thiết kế, tổ chức, đánh giá các HGDNGLL, cả GV lẫn HS đều có cơ hội để thể hiện sự sáng tạo, chủ động, linh hoạt của mình, làm tăng thêm tính hấp dẫn độc đáo của các loại hình hoạt động.

HGDNGLL có khả năng phối hợp, liên kết nhiều lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường như ban giám hiệu, tổng phụ trách, GV, chính quyền địa phương, các nhà khoa học, các nhà hoạt động xã hội... Vì thế, đã tạo điều kiện cho HS lĩnh hội các nội dung giáo dục bằng nhiều kênh khác nhau, với nhiều cách tiếp cận khác nhau, làm tăng tính hấp dẫn, đa dạng và hiệu quả giáo dục. Ví dụ:

Những lực lượng tham gia hoạt động tham quan doanh trại quân đội:

- Ban giám hiệu;
- Tổng phụ trách Đội;
- GV chủ nhiệm;
- Các chú bộ đội;
- Phụ huynh HS;
- Lái xe du lịch.

Những lực lượng tham gia *Ngày hội những mặt nước trong xanh*:

- Ban giám hiệu;
- Tổng phụ trách Đội;
- GV chủ nhiệm;
- Ban quản lí công viên/hồ;
- Công ty công viên và môi trường;
- Công ty quản lí đường thuỷ.
- Các bác công nhân môi trường;
- Các nhà khoa học (đại học, viện nghiên cứu) về môi trường;

- Phụ huynh HS;
- Lái xe du lịch.

Hoạt động giáo dục chỉ thật sự có hiệu quả trong giáo dục khi chúng được thiết kế và tổ chức như một dạng dạy học hợp tác. Hoạt động giáo dục tuân theo các nguyên tắc của dạy học hợp tác, thực hiện theo các bước của dạy học hợp tác.

3. ĐÁNH GIÁ

Câu hỏi 1: Thế nào là HĐGDNGLL?

Câu hỏi 2: HĐGDNGLL có những mục tiêu nào?

Câu hỏi 3: HĐGDNGLL có tầm quan trọng như thế nào trong giáo dục ở tiểu học?

BÀI TẬP

1) Bạn hãy đánh dấu x vào các chỉ HĐGDNGLL:

- Tham quan di tích lịch sử.
- Chiến dịch bảo vệ môi trường.
- Viết báo tường.
- Trò chơi trong giờ thể dục.
- Giờ sinh hoạt đội.
- Tìm hiểu lịch sử thành phố trong giờ khoa học.
- Đi thăm các gia đình có công với cách mạng.

2) Bạn hãy liệt kê những lực lượng tham gia hoạt động giáo dục an toàn giao thông cho HS.

Hoạt động 2: Tìm hiểu tình hình tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở tiểu học hiện nay

1. NHIỆM VỤ

Bạn đã từng tổ chức HĐGDNGLL cho HS, đã đọc các văn bản tài liệu về HĐGDNGLL, hãy nhớ lại và viết ra ngắn gọn lí luận và thực trạng tổ chức HĐGDNGLL ở tiểu học hiện nay.

– Về nội dung HĐGDNGLL ở tiểu học:

– Về phương pháp tổ chức HĐGDNGLL :

– Về quản lí HĐGDNGLL:

– Về những hoạt động, phối hợp các lực lượng giáo dục thực hiện HĐGDNGLL:

– Về điều kiện tổ chức HĐGDNGLL:

– Đánh giá chung về HĐGDNGLL ở trường tiểu học:

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

a) Nội dung hoạt động

Nội dung HĐGDNGLL trong trường được thực hiện theo Chương trình HĐGDNGLL của phòng giáo dục và đào tạo quận, huyện. Chương trình HĐGDNGLL của phòng giáo dục và đào tạo quận, huyện có nội dung đa dạng, phong phú, bao quát những dấu mốc thời gian trong lịch sử, những sự kiện xã hội lớn. Chương trình gợi ý những chủ đề sau:

Tháng	Chủ đề
9	Mái trường thân yêu của em
10	Vòng tay bạn bè
11	Biết ơn thầy giáo, cô giáo
12	Uống nước nhớ nguồn
1	Ngày Tết quê em
2	Em yêu Tổ quốc Việt Nam
3	Yêu quý mẹ và cô giáo
4	Hoà bình và hữu nghị
5	Bác Hồ kính yêu

Chương trình HGDNGLL của Bộ Giáo dục và Đào tạo và của sở cũng như phòng giáo dục và đào tạo đảm bảo sự thống nhất và sự đồng đều trong nội dung hoạt động giữa các trường khi trình độ nghiệp vụ giữa các trường, nhất là giữa các vùng miền có sự chênh lệch khác nhau. Tuy nhiên, chương trình trên cũng để hạn chế khả năng sáng tạo đa dạng hoá nội dung đối với những trường có điều kiện phát triển (GV có tay nghề sư phạm cao, vững vàng, có điều kiện cơ sở vật chất thích hợp...). Chương trình cũng chưa thể hiện quan hệ giữa HGDNGLL với nội dung các môn học, với khả năng của HS theo từng lứa tuổi. Chương trình HGDNGLL được lặp lại qua các năm, giảm sự hấp dẫn đối với HS. Chương trình được người lớn áp đặt xuống, chưa có sự tham gia của HS vào quá trình xây dựng và phát triển, lựa chọn nội dung nên chưa đáp ứng được các nhu cầu của HS.

Nội dung HGDNGLL nhiều khi chưa thể hiện được các vấn đề thời sự của trường, những vấn đề mà HS của trường quan tâm hoặc những vấn đề có tính thời sự nóng bỏng mới xuất hiện của địa phương hay của thế giới (việc ùn tắc giao thông ở các thành phố lớn, việc đổi giờ học giờ làm, việc Việt Nam bị xếp vào nhóm những nước có bầu không khí ô nhiễm nhất thế giới, bạo lực học đường, bạo động xảy ra ở Trung Đông...). HS hầu như không được tham gia đề xuất các vấn đề nội dung mà các em mong muốn tìm hiểu hoặc quan tâm đưa vào HGDNGLL.

Các trường tiểu học và các GV thường sử dụng chương trình do phòng giáo dục và đào tạo quận, huyện gợi ý, không muốn thay đổi vì nhiều lý do khác nhau.

Như vậy chương trình HGDNGLL cần đảm bảo yêu cầu là vừa đáp ứng được những nội dung tối thiểu, cơ bản chung, vừa chứa đựng phần mềm, linh hoạt, mang màu sắc thời sự, địa phương, xuất phát từ nhu cầu của HS.

b) Phương pháp tổ chức hoạt động

HGDNGLL có những đặc điểm khác với một giờ học không chỉ về nội dung mà còn về phương pháp tổ chức. Nếu giờ học luôn được tổ chức với một đơn vị thời gian nhất định, theo một tiến trình đã được quy định rõ ràng, tường minh, tại một địa điểm nhất định, với những thành phần HS ổn định, thì ngược lại HGDNGLL luôn thay đổi về nội dung, về thời gian, về địa điểm tổ chức, về những người tham gia, nghĩa là có

nhiều biến số mà người GV không lường trước được. Do đó, tổ chức HĐGDNGLL có những khó khăn đòi hỏi nhà giáo dục phải có những hiểu biết nhất định không những về nội dung mà còn về phương pháp tổ chức.

Để tổ chức HĐGDNGLL hiệu quả và thành công, GV cũng như các nhà quản lý cần biết và sử dụng thành thạo các phương pháp dạy học tích cực, đặc biệt là các phương pháp dạy học nhóm, phương pháp quản lý và tổ chức hoạt động (lập kế hoạch, tổ chức thực hiện, giám sát, điều chỉnh và đánh giá), biết cách thiết lập các quan hệ giữa các đối tượng khác nhau phục vụ cho mục tiêu hoạt động, biết cách huy động và khai thác các nguồn lực tài trợ cho hoạt động, những kĩ năng có tính kĩ thuật nhưng rất cần thiết cho hoạt động ngoài giờ lên lớp, đặc biệt là những hoạt động ngoài trời (kĩ năng dựng lều trại, kĩ năng sử dụng mật mã, kĩ năng cứu thương, kĩ năng định hướng trong rừng rậm, kĩ năng bơi lội...).

Tuy nhiên, nếu tổng phụ trách Đội có các kĩ năng có tính kĩ thuật như kĩ năng dựng lều trại, kĩ năng sử dụng mật mã.... thì các GV chủ nhiệm (GVCN) lại thường không được đào tạo những kĩ năng đó. Trong khi đó, các GVCN lại biết sử dụng các phương pháp dạy học tích cực ở mức độ hiệu quả hơn các tổng phụ trách Đội. Do đó trong tổ chức các HĐGDNGLL, các GVCN cũng như tổng phụ trách Đội đều gặp khó khăn hoặc lúng túng khi cần tổ chức một hoạt động có sự kết hợp của cả hai nhóm phương pháp – kĩ năng đó. Các GVCN thường có khuynh hướng quy HĐGDNGLL theo hướng như một giờ học, phân công và quản lý đánh giá hoạt động chặt chẽ, ít tạo cơ hội cho HS tham gia lập kế hoạch, quản lý và tổ chức hoạt động. HS thường chưa thấy tác dụng và sự hấp dẫn, hiệu quả của HĐGDNGLL vì thấy bị áp đặt, giữ vị trí thụ động trong toàn bộ quá trình chuẩn bị và thực hiện tổ chức hoạt động. Các hình thức tổ chức HĐGDNGLL thường đơn điệu (hội diễn văn nghệ, cuộc thi tìm hiểu, hái hoa dân chủ), có tính hình thức, mang nặng màu sắc biểu diễn hoặc thi cử đánh giá nên gây ấn tượng nặng nề không chỉ cho HS mà cho cả người lớn. Các GV cũng chịu áp lực khi phải gánh một khối lượng công việc, được phân công từ ban giám hiệu xuống, ở một vị trí thụ động trong khâu chuẩn bị và tổ chức hoạt động. Mặt khác, GV cũng không đủ khả năng, trình độ để có thể chủ động xây dựng và tổ chức hoạt động đạt hiệu quả. Do đó họ chọn vị trí an toàn nhất là thực hiện đúng theo những gì mà phòng giáo dục, ban giám hiệu nhà trường đã phân công và chuẩn bị. Ngay quá trình chuẩn bị và quá trình thực hiện HĐGDNGLL, nếu HS

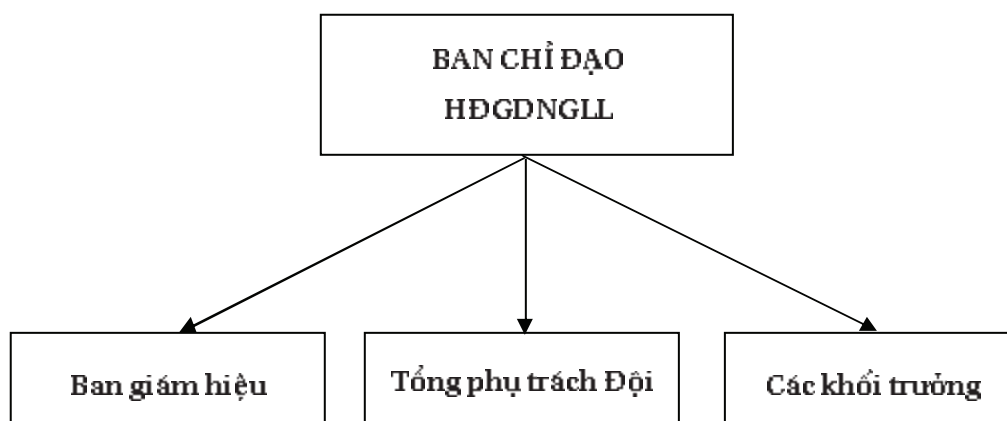
được tham gia, sẽ thực sự có tác động giáo dục to lớn đến HS, tạo cơ hội cho trẻ được trải nghiệm, được thực hành các kĩ năng quản lí, kĩ năng tổ chức, kĩ năng lãnh đạo, kĩ năng làm việc nhóm..., được tiếp nhận những cảm xúc, được sống trong cộng đồng, mang niềm vui cho cộng đồng, được đón nhận từ người khác và gửi trao cho người khác. Vì những lí do trên, HĐGDNGLL hiện nay chưa thực sự thể hiện hết sức mạnh giáo dục của mình.

c) Quản lí hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Quản lí HĐGDNGLL được thực hiện chủ yếu ở cấp trường. Ban chỉ đạo HĐGDNGLL gồm: hiệu trưởng, phó hiệu trưởng, tổng phụ trách Đội, phó tổng phụ trách Đội, các khối trưởng,... được thành lập nhằm quản lí HĐGDNGLL. Nhiệm vụ của ban chỉ đạo là điều hành hoạt động, phối hợp, chuẩn bị các điều kiện (nhân lực, vật lực, tài lực, tin lực) cho hoạt động được tiến hành thuận lợi, cũng như cùng nhau bàn bạc, xử lí linh hoạt các vấn đề phát sinh.

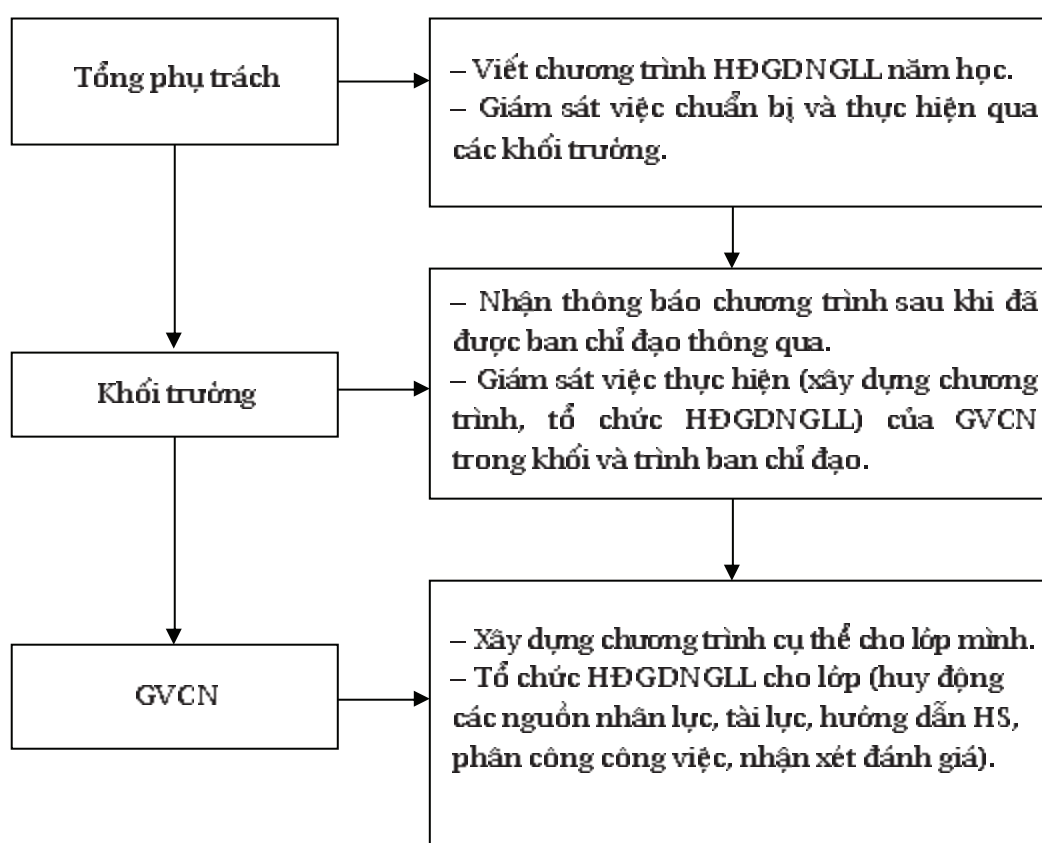
Việc phân công tổ chức HĐGDNGLL được thực hiện qua sự phân cấp quản lí. Hiệu trưởng phân công tổng phụ trách Đội xây dựng kế hoạch HĐGDNGLL của trường trong năm học theo Chương trình HĐGDNGLL của phòng giáo dục và đào tạo quận, huyện chỉ đạo, hướng dẫn. GV chủ nhiệm các lớp sẽ xây dựng kế hoạch bộ phận và thực hiện nội dung chương trình HĐGDNGLL với sự theo dõi, kiểm tra và đánh giá của ban chỉ đạo. Việc triển khai HĐGDNGLL của các lớp sẽ được thống nhất về nội dung và cách tổ chức tiến hành thông qua các cuộc họp hội đồng giáo dục tùy theo quy mô tổ chức trong trường. Các HĐGDNGLL được tổ chức theo quy mô khác nhau: theo lớp, cụm lớp, cụm khối và cụm trường.

Mô hình ban chỉ đạo:

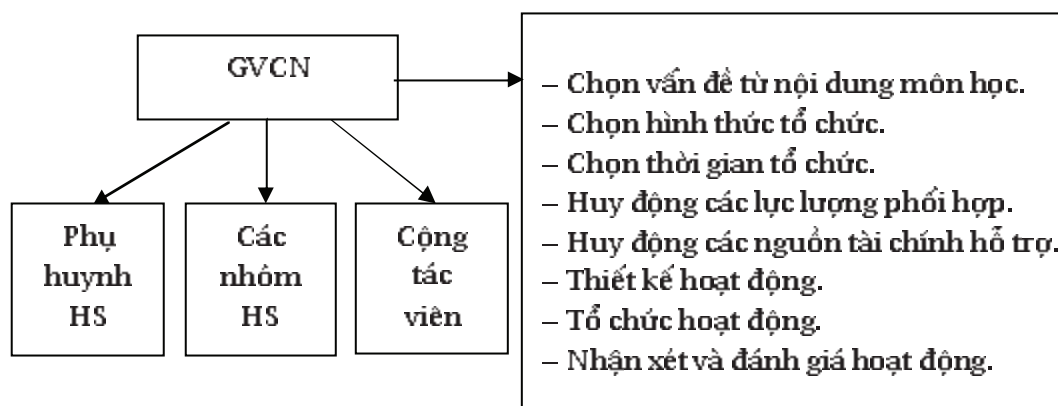
Chương trình HĐGDNGLL do phòng giáo dục và đào tạo quận, huyện chỉ đạo, hướng dẫn nên có tính chất khái quát, gợi mở. Do đó xây dựng kế hoạch HĐGDNGLL cấp trường hiệu quả phụ thuộc vào trình độ và nhiệt tình của tổng phụ trách Đội cũng như GVCN các lớp.

Sơ đồ phân công công việc khi tổ chức HĐGDNGLL trong nhà trường như sau:

Ban giám hiệu nhà trường đã thành lập ban chỉ đạo về HĐGDNGLL và có xây dựng kế hoạch thực hiện HĐGDNGLL ngay từ đầu năm học, đây là cơ sở rất tốt để triển khai các hoạt động. Tuy nhiên, hình thức của một số hoạt động của các năm không khác nhau là mấy, do vậy hiệu quả hoạt động chưa cao.

Với những HĐGDNGLL không theo nội dung bắt buộc của phòng giáo dục và đào tạo (những nội dung liên quan đến môn học...) và diễn ra ở cấp độ lớp, quy trình tổ chức được diễn ra như sau:

Các GV đã nhận thức được về vai trò của HĐGDNGLL nhưng mức độ chưa đồng đều. Một số GV chưa đánh giá đúng mức tầm quan trọng và tác dụng tốt của HĐGDNGLL trong việc rèn luyện kỹ năng, vận dụng kiến thức vào thực tiễn, tác động đến tình cảm, đem lại niềm vui, hứng thú học tập cho HS nên đã xem nhẹ công tác HĐGDNGLL. Do vậy, đội ngũ này không thích trực tiếp tham gia hoạt động, mà thường coi đó là công việc của lực lượng phụ trách Đội. Điều này có thể do áp lực của công tác chuyên môn quá lớn chi phối sự quan tâm của GV, hoặc sự non yếu về các kỹ năng tổ chức HĐGDNGLL làm GV e ngại khi tổ chức HĐGDNGLL.

Đa số HS đánh giá HĐGDNGLL là cần thiết, chỉ một số HS cho rằng HĐGDNGLL có hoặc không cũng được. Về các loại hình hoạt động, có nhiều loại hình đã nhận được tình cảm yêu thích của đa số HS, nhưng cũng có loại hình không được các em ưa thích nhiều như lao động công ích và hoạt động phục vụ môn học.

HS yêu thích HĐGDNGLL vì cho rằng sẽ được học hỏi nhiều điều bổ ích, mới lạ; được rèn luyện các kỹ năng và được vui chơi, giải trí. Một số HS chưa thích là do nội dung không hấp dẫn và cách thức tổ chức chưa tạo điều kiện cho các em được tích cực tham gia.

Rèn luyện kỹ năng sống cho HS được xác định là một trong những nội dung cơ bản của phong trào thi đua “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực”. HĐGDNGLL là một sân chơi đầy thú vị để hình thành và phát triển ở HS các kỹ năng ban đầu, cơ bản, cần thiết phù hợp với sự phát triển chung của các em. Kết quả điều tra cho thấy kỹ năng làm việc theo nhóm chiếm tỉ lệ cao nhất, tiếp đó là kỹ năng xác định bản thân và kỹ năng giao tiếp. Một số kỹ năng khác thì hạn chế hơn như kỹ năng lập kế hoạch, kỹ năng quản lý thời gian và kỹ năng thuyết phục.

Việc thực hiện các chủ đề theo phân phối chương trình và các chủ đề tự chọn đã được triển khai tại nhà trường. Một số HĐGDNGLL đã được xây dựng thành nền nếp hằng năm như:

- Giáo dục HS biết chia sẻ khó khăn; tổ chức rằm trung thu;
- Hội chợ trao đổi, chia sẻ đồ dùng, đồ chơi, sách, truyện cho HS;
- Thi tranh vẽ về an toàn giao thông, tham quan dã ngoại tại các di tích lịch sử, các danh lam thắng cảnh...

Trong năm học, bên cạnh những hoạt động thường kì, ở nhiều nhà trường cũng đã tổ chức một số hoạt động khác như: thi vẽ về chủ đề nhà trường thân thiện, thi tìm hiểu về truyền thống lịch sử địa phương, tổ chức cuộc thi HS tự làm các sản phẩm tái chế, tái sử dụng, GV nhà trường cũng đã tham gia tổ chức các hoạt động giáo dục môi trường cho HS bằng phương pháp thực địa thông qua các buổi học ngoài nhà trường. Ngoài ra, việc thực hiện các chủ đề tự chọn với các hoạt động thành lập các câu lạc bộ năng khiếu đã được quan tâm và thu hút HS hưởng ứng tham gia.

d) Huy động, phối hợp các lực lượng xã hội thực hiện HĐGDNGLL

Lực lượng tham gia các HĐGDNGLL trong nhà trường bao gồm toàn bộ nhân lực của trường. Đây là tiềm năng sẵn có, nếu phát huy được sẽ có ý nghĩa quan trọng trong việc triển khai các HĐGDNGLL đạt hiệu quả.

Lực lượng ngoài nhà trường là cha mẹ HS, các đoàn thể, các tổ chức xã hội, câu lạc bộ, nhà văn hoá, ban quản lí các di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh mà người quản lí biết sử dụng chúng vào việc tổ chức các HĐGDNGLL. Hiệu trưởng các trường tiểu học cũng như các GV chủ nhiệm đã chú ý quan tâm huy động các lực lượng xã hội tham gia thực hiện, tổ chức HĐGDNGLL với các hình thức khác nhau, đặc biệt là lực lượng phụ huynh HS, Đoàn Thanh niên, Đội Thiếu niên, Hội Cựu chiến binh, lực lượng quân đội... tùy theo các chủ đề hoạt động như: Ngày Thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam, Tết Trung thu, Tết Nguyên đán... Tuy nhiên, sự huy động, phối hợp này còn rất đơn điệu và nghèo nàn về hình thức cũng như nội dung. Việc phối hợp giữa nhà trường và cộng đồng xã hội thường chỉ hạn chế ở đề nghị đóng góp về tài chính, tham gia hỗ trợ giám sát hậu cần (lo ăn uống, nghỉ ngơi khi đi tham quan...) theo những công việc do nhà trường đề nghị. Hội phụ huynh HS trong nhà trường đa số đều tán thành đường lối, quan điểm giáo dục của nhà trường, họ vẫn còn giữ vai trò thụ động trong đề xuất những giải

pháp giáo dục với nhà trường mà chủ yếu thực hiện hỗ trợ về kinh phí cho hoạt động của trường. Một lí do có thể giải thích cho sự thụ động này là vì kế hoạch hoạt động hoàn toàn do nhà trường xây dựng, không có sự chia sẻ, tham gia bàn bạc, bổ sung ý kiến về nội dung cũng như hình thức tổ chức, thời gian tổ chức từ phía các lực lượng xã hội và HS.

Nhà trường đã tích cực kêu gọi và sử dụng sự hỗ trợ của các tổ chức xã hội, các doanh nghiệp, chương trình hoạt động cộng đồng kết hợp tổ chức các HĐGDNGLL để các em có điều kiện giao lưu, có cơ hội được thể hiện mình đồng thời làm phong phú thêm cuộc sống ở trường (bảo vệ rừng, an toàn giao thông...).

e) Các điều kiện phục vụ hoạt động ngoài giờ lên lớp

GV, cán bộ quản lí, cán bộ chỉ đạo ở tiểu học và phụ huynh HS phải có nhận thức đúng và đầy đủ về tầm quan trọng của việc tổ chức các HĐGDNGLL cho HS tiểu học, tạo điều kiện thuận lợi cho HS tham gia các HĐGDNGLL.

GV, tổng phụ trách, phụ trách Đội và những người có trách nhiệm tổ chức HĐGDNGLL cho HS phải nhiệt tình và có năng lực thiết kế hoạt động, năng lực tổ chức cho HS tham gia hoạt động và năng lực đánh giá hoạt động. Muốn vậy, họ cần phải được đào tạo một cách bài bản. Số GV đã được tham gia lớp tập huấn về HĐGDNGLL chưa nhiều, chủ yếu là các tổng phụ trách Đội của các trường. Những lớp tập huấn với nội dung liên quan đến HĐGDNGLL do sở, phòng giáo dục và đào tạo còn chưa nhiều. Do vậy, nhiều GV chưa có năng lực tổ chức hoạt động tốt. Tuy nhiên bản thân nhà trường vẫn chưa có lớp tập huấn về nội dung hoạt động này và cũng chưa có cơ chế thi đua khen thưởng cho GV thực hiện tốt HĐGDNGLL.

Cơ sở vật chất kĩ thuật, thông tin, tài liệu và tài chính đóng vai trò rất quan trọng. Cơ sở vật chất, trang thiết bị, kinh phí luôn là một trong những điều kiện để đảm bảo chất lượng giáo dục nhà trường, trong đó có cả HĐGDNGLL. Trong năm học, nhiều trường đã được tăng cường mua sắm trang thiết bị phục vụ giảng dạy mặc dù không phải khối lớp nào cũng có đầy đủ. Tuy nhiên trang thiết bị phục vụ cho HĐGDNGLL trong nhà trường còn rất nghèo nàn, chưa đáp ứng được nhu cầu của HĐGDNGLL trong nhà trường. Về kinh phí, nhà trường luôn nhận được sự ủng hộ nhiệt tình từ cha mẹ HS trong tổ chức các hoạt động và đây là điều rất thuận lợi. Chính sự nhiệt tình đóng góp của phụ huynh HS (học phí cho câu lạc bộ, lệ phí tham quan dã ngoại...) đã giúp giải quyết

những khó khăn mà nhà trường gặp phải khi tổ chức HĐGDNGLL. Tuy nhiên những địa phương hoặc nhà trường ở vùng khó khăn thì không thể nhận được sự trợ giúp quý báu này vì phụ huynh HS cũng rất khó khăn.

Việc xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá tại trường tiểu học đã được thực hiện nhưng chủ yếu dành cho hoạt động chuyên môn. Việc kiểm tra đối với HĐGDNGLL còn chưa được quan tâm đầy đủ. Trên thực tế, tổ chức HĐGDNGLL trên lớp hoàn toàn phụ thuộc vào GVCN.

g) Đánh giá chung về hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở tiểu học

** Thuận lợi:*

- Trong hướng dẫn nhiệm vụ năm học của ngành có chỉ đạo về HĐGDNGLL.
- Công tác xây dựng kế hoạch đã được quan tâm. Các hoạt động thực hiện theo các cuộc vận động và phong trào thi đua do ngành chỉ đạo đã được nhà trường thực hiện nghiêm túc; các hoạt động theo chủ đề tự chọn như thành lập các câu lạc bộ năng khiếu,... đã thu hút được các em tham gia.
- Về cơ sở vật chất: trường đã được đầu tư, sửa chữa, nâng cấp, được tăng cường mua sắm bàn ghế, đồ dùng, trang thiết bị dạy học phục vụ cho công tác giảng dạy. Hiệu trưởng đã huy động được cha mẹ HS đóng góp kinh phí để hỗ trợ cho các hoạt động giáo dục.
- Đội ngũ phụ trách công tác Đội và GVCN, lực lượng chủ chốt tổ chức HĐGDNGLL, là các cán bộ năng động và nhiệt tình.
- Đặc điểm của HS tiểu học là rất thích tham gia hoạt động. Các hoạt động của nhà trường tổ chức phần nào đã đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng của HS.

** Khó khăn:*

- Tổng phụ trách Đội, GVCN và những người có trách nhiệm tổ chức HĐGDNGLL cho HS phải nhiệt tình và có năng lực thiết kế hoạt động, năng lực tổ chức cho HS tham gia hoạt động và đánh giá hoạt động. Muốn vậy, họ cần phải được thường xuyên tập huấn, bồi dưỡng nâng cao trình độ. Tuy nhiên, nhà trường chưa có lớp tập huấn riêng về HĐGDNGLL cho đội ngũ này.
- Chế độ đãi ngộ cho GV thực hiện tốt HĐGDNGLL chưa được xây dựng thành cơ chế. Các hoạt động tổ chức ở bên ngoài nhà trường đã được thực hiện nhưng hình thức và nội dung còn chưa phong phú.
- Về cơ sở vật chất, tuy đã được quan tâm đầu tư nhưng không phải khối lớp nào cũng có đầy đủ các trang thiết bị hiện đại để phục vụ hoạt động. Tài liệu, sách báo tham khảo về HĐGDNGLL ở tiểu học còn hạn chế.

- Công tác kiểm tra, đánh giá về việc thực hiện HĐGDNGLL mới tập trung vào kiểm tra giáo án, chưa chú ý đến các hình thức cụ thể. Việc đánh giá cán bộ Đoàn, Đội thi thông qua kết quả thi đua của Đoàn, Đội cấp trên. Việc đánh giá kết quả về rèn luyện các kĩ năng cơ bản cho HS (kĩ năng hoạt động nhóm, kĩ năng tổ chức, kĩ năng quản lí...) chưa thực hiện được.
- Nguyên nhân chủ quan:
 - + Công tác tuyên truyền để GV và HS nhận thức đúng về vai trò, tác dụng của HĐGDNGLL đối với sự phát triển toàn diện của HS chưa được làm tốt. Chính vì vậy có một bộ phận GV chưa thực sự muốn tham gia hoạt động, mà muốn có lực lượng chuyên trách hoặc giao hẳn cho Đoàn Đội thực hiện.
 - + Bên cạnh đó, khâu kiểm tra, đánh giá là bước rất quan trọng của việc tổ chức các HĐGDNGLL vì đây là thông tin phản hồi hoạt động. Tuy nhiên, quá trình thực hiện chưa được hiệu quả, chưa quan tâm đánh giá một cách thực chất để rút kinh nghiệm cho các hoạt động sau làm tốt hơn.
- Nguyên nhân khách quan:

Cách đánh giá của nhà trường, đánh giá của GV, phụ huynh HS và HS, của xã hội chủ yếu căn cứ vào kết quả của hoạt động dạy – học đã khiến cho hoạt động trong trường thường chỉ tập trung vào hoạt động chuyên môn, ít quan tâm tới HĐGDNGLL. Bên cạnh đó, những khó khăn về thời gian, nhân sự, kinh phí, cơ sở vật chất luôn luôn ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả HĐGDNGLL.

3. ĐÁNH GIÁ

Câu hỏi 1: Nội dung chương trình HĐGDNGLL nên có những vấn đề nào? Bạn muốn có những bổ sung như thế nào trong chương trình HĐGDNGLL?

Câu hỏi 2: Những thành tựu đã đạt được khi tổ chức HĐGDNGLL là gì? Nguyên nhân nào dẫn đến những thành công đó?

Câu hỏi 3: Theo bạn, có những hạn chế gì khi tổ chức HĐGDNGLL? Nguyên nhân nào dẫn đến những hạn chế đó? Cần làm như thế nào để khắc phục hạn chế?

BÀI TẬP:

- 1) Bạn gặp những khó khăn gì khi xây dựng chương trình HĐGDNGLL?
- 2) Bạn muốn đưa thêm/bớt những nội dung nào khi xây dựng chương trình HĐGDNGLL?

- 3) Bạn gặp những khó khăn gì khi tổ chức HĐGDNGLL?
- + Về nội dung.
 - + Về phương pháp.
 - + Về các điều kiện khác.
- 4) Bạn mong muốn được hỗ trợ như thế nào để tổ chức HĐGDNGLL hiệu quả?
- 5) Ở trường bạn có thành lập Ban chỉ đạo không?
- + Có.
 - + Không.
- 6) Ban chỉ đạo ở trường bạn bao gồm những người nào?
- 7) Ban chỉ đạo ở trường bạn có tác dụng ở mức độ như thế nào đến HĐGDNGLL?
- + Tác dụng lớn.
 - + Tác dụng vừa phải.
 - + Không tác dụng.
- 8) Người nào chịu trách nhiệm xây dựng Chương trình HĐGDNGLL ở trường bạn?
- 9) Kế hoạch HĐGDNGLL của từng lớp phối hợp như thế nào với Chương trình HĐGDNGLL ở trường? GVCN tham gia đóng góp điều chỉnh chương trình như thế nào?
- 10) Theo bạn, khi thực hiện HĐGDNGLL, GV gặp những khó khăn, thuận lợi nào?
- 11) HĐGDNGLL ở trường bạn đã thành công ở những điểm nào? Chưa thành công ở những điểm nào?
- 12) Bạn hãy trình bày một HĐGDNGLL thành công ở trường.

Hoạt động 3: Tìm hiểu các yêu cầu khi tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

1. NHIỆM VỤ

Để tổ chức HĐGDNGLL hiệu quả, theo bạn cần phải đảm bảo những yêu cầu nào? Bạn hãy viết ra suy nghĩ, hiểu biết của mình về những vấn đề sau:

- Các nguyên tắc tổ chức:

– **Những yêu cầu khi tổ chức:**

– **Điều kiện để tổ chức:**

– **Tiến trình tổ chức:**

- Ví dụ minh họa:

2. THÔNG TIN PHẢN HỒI

a) Nguyên tắc tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

- Phù hợp với tình hình phát triển của xã hội, đất nước.
- Phù hợp với đặc điểm lứa tuổi của HS.
- Đảm bảo tính tích cực, độc lập, sáng tạo của trẻ.

b) Yêu cầu cần thực hiện khi tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

- Hoạt động giáo dục phải phù hợp với đặc điểm của HS tiểu học: lứa tuổi, khả năng nhận thức, giới tính, sức khỏe.
- Hoạt động giáo dục phải phù hợp với điều kiện kinh tế, văn hoá từng vùng miền: miền núi, đồng bằng, thành phố, nông thôn, vùng kinh tế phát triển, vùng khó khăn...
- Hoạt động giáo dục phải phù hợp với điều kiện cơ sở vật chất hiện có của từng trường: sân bãi, dụng cụ, phòng ốc, khả năng của GV, khả năng đóng góp của phụ huynh...
- HĐGDNGLL là hoạt động có thể cho phép HS được chủ động chọn hoạt động mình yêu thích, dưới sự gợi ý và hướng dẫn của bố mẹ và nhà trường. Có rất nhiều hoạt động, rất nhiều kĩ năng trong cuộc sống hằng ngày ta có thể bổ sung cho trẻ.

c) Điều kiện tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

- Các GV, cán bộ quản lí, cán bộ chỉ đạo và phụ huynh HS phải có nhận thức đúng và đầy đủ về tầm quan trọng của việc tổ chức các HĐGDNGLL cho HS, tạo điều kiện thuận lợi cho HS tham gia HĐGDNGLL.
- GV, tổng phụ trách, phụ trách Đội và những người có trách nhiệm tổ chức HĐGDNGLL cho HS phải nhiệt tình và có năng lực thiết kế hoạt động, năng lực tổ chức cho HS tham gia hoạt động và năng lực đánh giá hoạt động. Muốn vậy, họ cần phải được đào tạo một cách bài bản trong các trường sư phạm, đồng thời thường xuyên được tập huấn, bồi dưỡng nâng cao trình độ, được cung cấp đầy đủ các tài liệu cần thiết, được tạo cơ hội để giao lưu, học tập, chia sẻ kinh nghiệm với đồng nghiệp.
- Trong quá trình tổ chức hoạt động, GV cần huy động và khai thác tối đa vốn hiểu biết và kinh nghiệm sống đã có của HS. GV cần tạo cơ hội cho HS được chủ động suy nghĩ, bày tỏ ý tưởng, bảo vệ các ý tưởng và thực hành các ý tưởng hoạt động của các em với sự cố vấn và giúp đỡ của các nhà giáo dục. Các em cần được tạo điều kiện để cùng thầy cô giáo và bạn bè tham gia vào tất cả các khâu của quá trình hoạt động, từ xây dựng kế hoạch hoạt động, tiến hành hoạt động đến đánh giá kết quả hoạt động.

GV cũng cần chú ý hướng dẫn và cung cấp những kiến thức và kĩ năng cần thiết cho HĐGDNGLL mà trẻ còn thiếu nhằm nâng cao khả năng quản lí và tổ chức hoạt động của trẻ.

Để tổ chức được HĐGDNGLL phong phú, đa dạng, hấp dẫn, lôi cuốn HS, nhà trường cần được cấp kinh phí và trang bị một số phương tiện, trang thiết bị cần thiết cho hoạt động như:

- Các sách tham khảo và tài liệu hướng dẫn GV.
- Tranh/ảnh, băng/ đĩa hình, đĩa tiếng.
- Loa, đài, tăng âm, micrô, đầu đĩa VCD, DVD.
- Giấy khổ to, bút màu.
- Hội trường, phòng, sân bãi để tổ chức hoạt động.
- Các phương tiện để tổ chức các trò chơi, để luyện tập và thi đấu thể dục thể thao.

Sự tham gia và ủng hộ cả về vật chất và tinh thần của chính quyền địa phương, cộng đồng và đặc biệt là phụ huynh HS là một điều kiện quan trọng để đảm bảo tổ chức các hoạt động thành công.

d) Mẫu thiết kế hoạt động

- Tên hoạt động.
- Mục tiêu hoạt động.
- Thời lượng.
- Quy mô hoạt động: nhóm/tổ/lớp/khối/trường/cụm trường.
- Tài liệu và phương tiện.
- Các bước tiến hành.
- Tư liệu tham khảo:
 - + Các bài hát, bài thơ, ca dao, tục ngữ, danh ngôn, câu đố.
 - + Trò chơi.
 - + Tranh ảnh.
 - + Tình huống, kịch bản tiểu phẩm/băng hình.
 - + Truyện thông tin.

- + Sự kiện thực tế.
- + Trường hợp điển hình...

e) *Tiến trình tổ chức hoạt động*

* Bước 1: Chuẩn bị.

GV phổ biến để HS nắm được mục đích, yêu cầu, nội dung của hoạt động và hướng dẫn các em chuẩn bị các tư liệu, phương tiện và vốn kiến thức cần thiết để thực hiện hoạt động. Ví dụ như chuẩn bị tập các tiết mục để tham gia liên hoan văn nghệ, chuẩn bị kiến thức để tham gia hội vui học tập, chuẩn bị trang phục hoá trang để tham gia ngày hội hoá trang... Thời gian chuẩn bị dành cho một HĐGDNGLL tùy theo tính chất hoạt động có thể thay đổi khác nhau từ một tiết cho đến vài ngày, vài tuần, thậm chí vài tháng. Có những hoạt động đơn giản có thể không phải chuẩn bị trước.

Quá trình chuẩn bị hoạt động của HS có thể thực hiện ở lớp, ở trường, hoặc thực hiện ở nhà. GV cần đặc biệt chú ý đến sự phối hợp làm việc giữa các nhóm (liên hệ ngang), tiếp nhận và phát triển nhiệm vụ (có tính công đoạn, hoặc liên hệ dọc) trong lớp. Ban chỉ đạo lại cần chú ý đến sự phân công, phối hợp giữa các lớp, các khối, giữa các lực lượng xã hội tham gia HĐGDNGLL. Ban chỉ đạo và GVCN giữ vai trò “nhạc trưởng” trong điều hành hoạt động cấp lớp và cấp trường.

Ví dụ về tổ chức làm báo tường của lớp theo chủ đề *Báo tường Ngày 20 tháng 11*:

Nhóm cốt cán: lớp trưởng, lớp phó, 1 HS giỏi Tiếng Việt.

Nhóm cốt cán làm các việc sau:

- Xác định các công việc cần thực hiện: tên báo, nội dung báo, các hình thức thể hiện (tranh ảnh, tranh vẽ, câu đố, bài viết, ca dao, thơ, bưu thiếp chúc mừng).
- Xác định và phân công người phụ trách và thành viên nhóm cho từng công việc (nhóm trình bày báo, nhóm biên tập), thời gian thực hiện.

Lớp trưởng trao đổi và tiếp nhận các đóng góp điều chỉnh từ lớp, thông nhất nội dung công việc đến các bạn trong lớp, phân công các tổ trưởng thu bài, thời gian nộp bài.

* **Bước 2: Tiến hành hoạt động.**

Tùy quy mô và tính chất hoạt động, địa điểm tổ chức hoạt động có thể là lớp học, hội trường, sân trường, phòng truyền thống của trường hoặc ở một địa điểm ngoài nhà trường. Bước này được thực hiện như sau:

- Tuyên bố lí do, giới thiệu tên hoạt động, mục đích, ý nghĩa của hoạt động.
- Phổ biến nội dung, cách thức và yêu cầu hoạt động.
- HS thực hiện hoạt động.

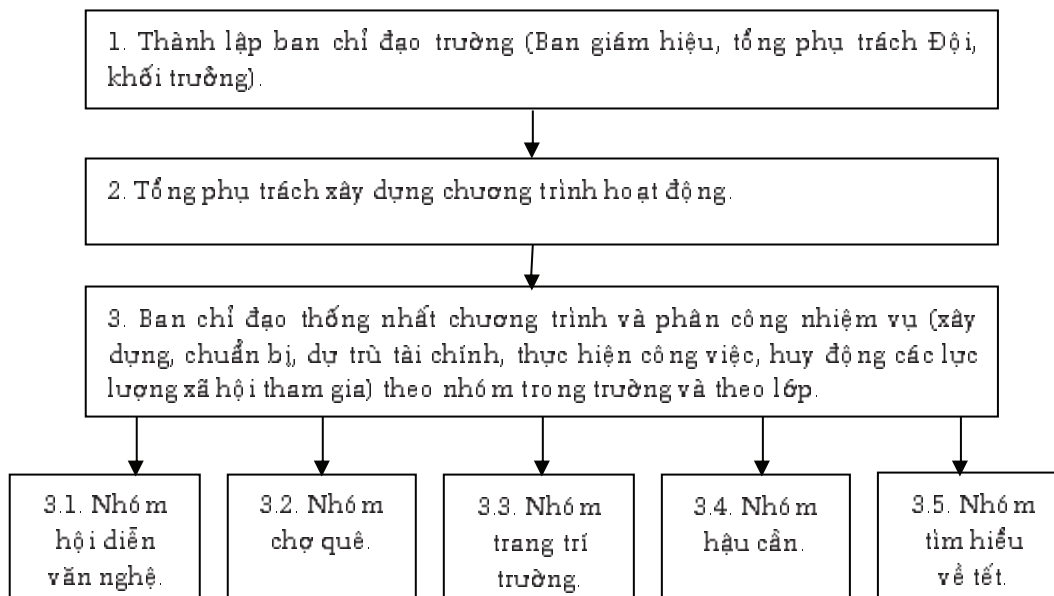
* **Bước 3: Tổng kết, đánh giá hoạt động.**

GV cần phải tổ chức cho HS tham gia đánh giá hoạt động theo những tiêu chí đã thống nhất từ trước: mục tiêu có đạt được không, nội dung có đảm bảo đầy đủ không, đã có những nội dung hay cách thức tổ chức, nhân sự nào cần điều chỉnh, điều chỉnh có hợp lí không, thời gian, hiệu quả hoạt động, nguyên nhân đưa đến những trục trặc, những điều cần rút kinh nghiệm khi tiến hành các hoạt động (thời gian dự trù chưa hợp lí, khối lượng nội dung hoạt động quá ồ ạt nên không đủ thời gian, phối hợp giữa các bộ phận chưa có người phụ trách...). Ngoài ra, còn cần bình chọn các nhóm, cá nhân HS có ý thức và kết quả hoạt động tốt. Việc đánh giá hoạt động nên công khai, công bằng và chính xác với mục đích rút kinh nghiệm để nâng cao hiệu quả tổ chức hoạt động sau đó, động viên những thành viên tham gia hoạt động, mang lại cảm xúc vui vẻ, hài lòng cho các thành viên. Nếu có điều kiện, nên có phần thưởng dù nhỏ để động viên, khích lệ HS.

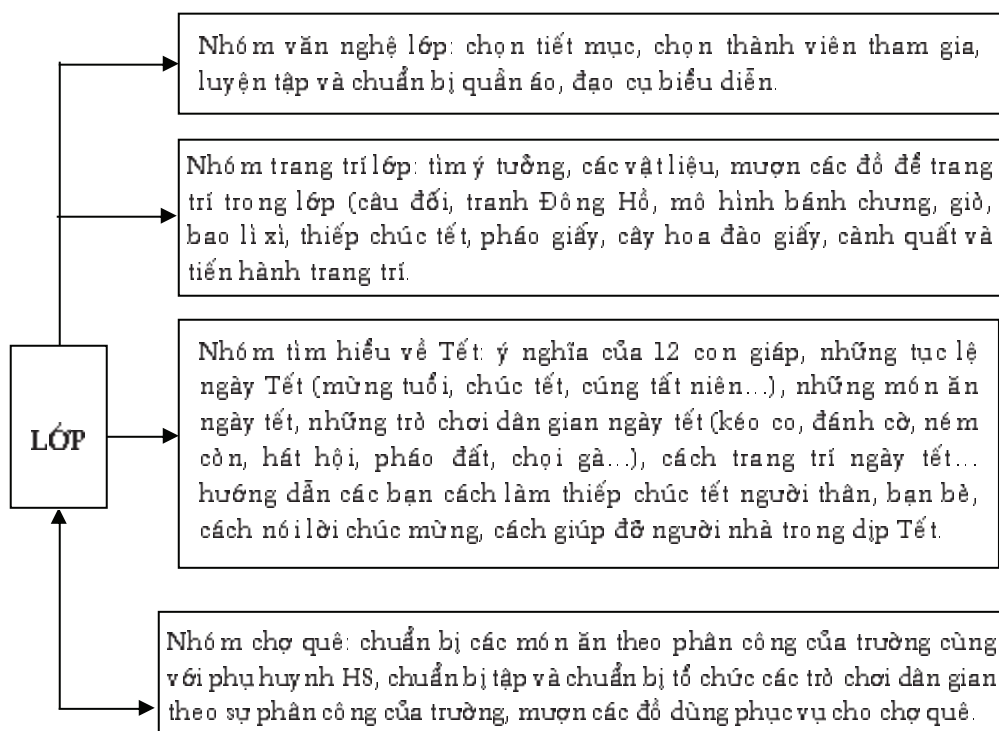
Việc tổng kết, đánh giá hoạt động cũng nên dành một phần thời gian cho HS chia sẻ cảm xúc với nhau sau khi tham gia hoạt động, những thành tựu chúng đã có được sau khi tham gia, những mong muốn và dự định tiếp theo, những hoạt động mong muốn của HS. Việc tổng kết hoạt động vừa như là một sự kết thúc hoạt động cũ và vừa là một sự hé mở vào tương lai để GV hiểu hơn những mong muốn, cảm xúc của HS mà trong những giờ học chúng không có dịp hoặc chưa được phép thổ lộ vì nhiều lí do khác nhau.

Kết thúc hoạt động, GV nên tổng kết lại về ý nghĩa giáo dục của hoạt động và dặn dò, giao nhiệm vụ cho HS chuẩn bị cho hoạt động tiếp theo.

g) Mẫu tổ chức lễ hội đón xuân

Từ các nhóm theo quy mô trường, GVCN sẽ tổ chức triển khai trong lớp như sau:

Các nhóm trong lớp lập dự trù tài chính và gửi lại GVCN. GVCN sau khi xem xét sẽ huy động các nguồn để phục vụ cho các hoạt động của lớp nếu không được tài trợ từ nhà trường (từ quỹ lớp, từ quỹ phụ huynh HS, từ sự ủng hộ của phụ huynh HS và các tổ chức xã hội nếu có). Những công việc cần sự tài trợ của nhà trường sẽ được gửi lên ban chỉ đạo. Ban chỉ đạo cùng nhóm hậu cần sẽ xem xét để huy động từ các nguồn có sẵn của trường, quỹ phụ huynh HS trường, các tổ chức xã hội và ra quyết định cuối cùng về những nguồn quỹ được phép sử dụng.

Dự trù hoạt động đón xuân của lớp:

TT	Danh mục	Tiền	Nguồn
	Nhóm trang trí		
1	Lõi giấy vệ sinh		Thu từ HS
2	Giấy màu đỏ, xanh, vàng, hồng		Góp từ HS
3	Tranh Đông Hồ		Mượn từ phụ huynh HS
4	Hồ dán		HS
	Nhóm văn nghệ		
5	Bồi dưỡng khi tập luyện		Quỹ phụ huynh HS
6	Quần áo biểu diễn		Quỹ phụ huynh HS
7	Ghép nhạc		Quỹ trường
8	Bồi dưỡng thầy hướng dẫn		Quỹ lớp + quỹ phụ huynh HS

Trong quá trình hoạt động, các nhóm trong lớp định kì thường xuyên báo cáo tình hình cho GVCN lớp, cũng như GVCN thông báo tình hình cho ban chỉ đạo để kịp thời giải quyết các vấn đề khi cần thiết.

Sau khi kết thúc hoạt động, các nhóm cấp lớp cũng như cấp trường cần có cuộc họp rút kinh nghiệm, đánh giá, nhận xét những thành công và những hạn chế, những điều cần thay đổi khi tổ chức các hoạt động tương tự để có kết quả cao hơn. Sau khi GVCN lớp đánh giá tại lớp với HS, ban chỉ đạo cấp trường họp nhận xét, đánh giá kết quả hoạt động của toàn bộ các lớp, các nhóm, chỉ rõ những hạn chế, sai sót, tránh nói chung chung.

3. ĐÁNH GIÁ

Câu hỏi 1: Bạn hãy kể những yêu cầu cần chú ý khi tổ chức HĐGDNGLL.

Câu hỏi 2: Thiết kế HĐGDNGLL bao gồm những bước nào?

BÀI TẬP

1) Bạn hãy thiết kế hoạt động cho câu lạc bộ ngoại ngữ:

- Tên hoạt động.
- Mục tiêu hoạt động.
- Thời lượng số buổi/1 tuần.
- Số tháng cho 1 đợt hoạt động.
- Quy mô hoạt động: nhóm/tổ/lớp/khối/trường/cụm trường.
- Nội dung câu lạc bộ.
- Địa điểm.
- Thời gian.
- Dự trù tài chính:
 - + Mức thu học phí 1 học viên/1 buổi.
 - + Mức chi.
 - + Các khoản chi.
- Số lượng thành viên tối thiểu.
- Cách thức giám sát học viên.
- Cách thức giám sát GV.
- Hình thức đánh giá học viên.
- Các bước tiến hành.
- Tư liệu tham khảo:

2) Bạn hãy thiết kế hoạt động cho hoạt động điều tra các loại lá cây liên quan đến nội dung môn khoa học:

- Tên hoạt động.
- Mục tiêu hoạt động.
- Thời lượng.
- Quy mô hoạt động: nhóm/tổ/lớp/khối/trường/cụm trường.
- Nội dung.
- Địa điểm.
- Thời gian.
- Cách thức giám sát học viên.

- Hình thức đánh giá học viên.
- Các bước tiến hành.
- Tư liệu tham khảo.

3) Bạn hãy thiết kế hoạt động ngày hội đọc sách:

- Tên hoạt động.
- Mục tiêu hoạt động.
- Thời lượng.
- Quy mô hoạt động: nhóm/tổ/lớp/khối/trường/cụm trường.
- Nội dung.
- Địa điểm.
- Thời gian.
- Cách thức giám sát.
- Hình thức đánh giá.
- Các bước tiến hành.
- Tư liệu tham khảo.

4) Bạn hãy vui lòng cho biết ý kiến về các vấn đề sau:

- Những hoạt động nào bạn dễ hiểu nội dung vấn đề?

- Những hoạt động nào bạn dễ thực hiện?

- Bạn đề nghị bổ sung những vấn đề nào?

D. TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tiếng Việt

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Thông tư số 41/2010/TT-BGDĐT ngày 30/12/2010 ban hành Điều lệ trường tiểu học*, 2010.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Chương trình giáo dục phổ thông – Cấp Tiểu học*, Hà Nội, NXB Giáo dục, 2006.
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Chương trình giáo dục phổ thông – Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp*, Hà Nội, NXB Giáo dục, 2006.
4. *Giáo dục lối sống lớp 1* (Tài liệu dùng cho giáo viên trường thực nghiệm, Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam).
5. Lưu Thu Thủy (Chủ biên), *Hướng dẫn tổ chức các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp cho học sinh lớp 1, 2, 3, 4, 5*, NXB Giáo dục Việt Nam, 2010.
6. Lưu Thu Thủy, *Cơ sở khoa học của việc xây dựng chương trình hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở Tiểu học (V2005–20)*, Hà Nội, Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, 2007.

Tiếng Anh

7. Hanoi International School, *Elementary After School Activities*, Quarter 1, 2, 3, 4, School year 2010 – 2011.